

Sportdorp

Doelgroep

Sport is niet alleen goed voor je gezondheid: het werkt ook ontspannend. En het levert nieuwe contacten op. Daarnaast levert sport een grote bijdrage aan de leefbaarheid. Sportclubs zijn de spil van een dorp of stad. Maar veel sportclubs in kleine gemeenschappen hebben moeite om het hoofd boven water te houden. Om de inwoners van deze kleine dorpskernen toch een goed sportaanbod te bieden, is er Sportdorp.

Doel

De interventie Sportdorp is ontwikkeld om verenigingen in kleine dorpskernen te helpen bij lokale investeringen in sport en bewegen. Het doel: de leefbaarheid en de vitaliteit in die plaatsen vergroten en meer inwoners vaker aan het sporten krijgen. Hoe? Door het opzetten van vernieuwend sportaanbod op basis van de vraag van de inwoners. Daarbij gaat het om het uitbreiden van het aanbod van de bestaande sportverenigingen, er worden geen nieuwe verenigingen opgericht. Bijvoorbeeld: het aanbieden van nieuwe cursussen of het organiseren van (zomer)evenementen. Om het sportaanbod te vergroten, werken sportverenigingen samen. Eén centrale plaats voor sport wordt het trefpunt van het dorp.

Methode

Om Sportdorp tot een succes te maken, moet er voldoende draagvlak zijn bij de plaatselijke sportverenigingen. Elke vereniging levert één lid aan een stuurgroep. De stuurgroep kijkt naar de ideeën bij de verschillende clubs. Welke initiatieven leven er? Ook wordt er huis aan huis een enquête onder de inwoners gehouden. Daarin wordt mensen gevraagd naar algemene gegevens (zoals leeftijd) en of ze al aan sport doen (zo ja, welke sport en in welke plaats); en welke wensen ze op sportgebied hebben. De enquête bevat een lijst met 39 sporten; mensen kunnen hierop aankruisen welke sport ze graag zouden doen. De inwoners kunnen hun ingevulde vragenlijst in een van de ophaalbussen stoppen die op verschillende plaatsen in het dorp staan. De lijsten kunnen ook worden opgehaald door vrijwilligers.

Ook fysiotherapeuten, huisartsen en scholen worden benaderd. Zij zijn namelijk de partijen die mensen doorverwijzen naar de sportclubs. Aan de hand van de verschillende reacties wordt een sportaanbod opgesteld.

Het streven is zo goed mogelijk aan te sluiten bij de wensen van de inwoners. Dat kan resulteren in een aanbod specifiek voor vijftigplussers of voor vrouwen. Maar ook trends als een cursus zumba kunnen worden opgenomen. Er wordt gekeken welke club(s) verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van deze nieuwe cursussen.

Als er draagvlak is vanuit de sportverenigingen, wordt eerst een startbijeenkomst georganiseerd. Bewoners kunnen kijken naar sportdemonstraties of meedoen aan clinics. Daarna kunnen ze zich inschrijven voor pilots van nieuwe cursussen. Deze pilots duren zes tot acht weken. Aan de hand van de opkomst en de reacties van de deelnemers wordt bepaald of de cursus blijvend wordt opgenomen in het sportbeleid. Inwoners worden via de lokale media (bijvoorbeeld huis-aan-huiskranten) op de hoogte gehouden van het nieuwste sportaanbod.

Effecten

Sportclubs zijn enthousiast. Zij zien het nut van Sportdorp: het ledenaantal groeit. Bewoners vinden het op hun beurt prettig dat ze meer keuze hebben. Sporten krijgt een centrale plaats in het dorp. Niet alleen gaan meer mensen sporten, maar mensen gaan ook vaker sporten. Tennissers sporten normaal gesproken alleen in het voorjaar en in de zomer. Door hen ook in het najaar en in de winter sporten aan te bieden, bijvoorbeeld badminton of squash, kunnen ze het hele jaar door sporten.

Praktische implementatie

De interventie is een proefproject van NOC*NSF. Vier dorpen in de provincie Groningen doen eraan mee: Opende, Blijham, Stedum en Eenrum/Wehe-Den Hoorn. Inmiddels zijn in de provincie Groningen nog twee dorpen van start gegaan: Bellingwolde en Uithuizermeeden. De kosten worden gefinancierd door de gemeenten.

De criteria voor een Sportdorp-interventie zijn:

- Een samenwerkingsverband tussen minimaal drie sportverenigingen uit een dorpskern
- Deelname van minimaal één andere partij (welzijn, fysiotherapiepraktijk, scholen, buurtvereniging)
- Een centraal gelegen sportaccommodatie
- Een inwoneraantal dat ligt tussen de 2.000 en 3.000.

Een professional van Huis voor de Sport Groningen ondersteunt het opzetten van de interventie. Deze sportdorpmanager leidt de bijeenkomsten van de stuurgroep en helpt het dorp met het binnenhalen van subsidies. Hij of zij motiveert de sportclubs, onderhoudt contact met de verenigingen en zoekt desgewenst naar geschikte trainers voor bepaalde sportcursussen.

Een gemeente die wil starten met Sportdorp moet rekenen op zo'n € 20.000,- tot € 30.000,- aan kosten. Hierbij zijn inbegrepen: onderzoek bij de verenigingen, activiteitengeld (trainer huren, zaalhuur, opzetten nieuwe activiteiten), de uren van de sportdorpmanager en promotiekosten. De interventie streeft niet naar nieuwe sportlocaties, wel naar een zo goed mogelijk gebruik van de bestaande locaties. Eventueel kunnen er kleine aanpassingen aan bestaande locaties worden gedaan. Denk hierbij aan het aanleggen van een beachvolleybalveld of een jeu-de-boulesbaan.

De kosten voor deelnemers aan de interventie kunnen laag blijven als de gemeente bereid is in de pilotfase de zaalhuur gratis aan te bieden. Er wordt wel geadviseerd de deelnemers een bijdrage te laten betalen, zodat ze kunnen wennen aan het feit dat sporten geld kost.

Om de drempel voor deelnemers zo laag mogelijk te houden is het goed om korte reeksen van cursussen aan te bieden of te werken met een strippenkaartsysteem. Ook flexibele lidmaatschappen zijn mogelijk: iemand die in de zomer tennist, kan bijvoorbeeld in de winter tegen gereduceerd tarief sporten bij de badmintonverenigingen.

Quotes van deelnemers

“Eindelijk een cursus streetdance in mijn dorp!”

“Als sportverenigingen zijn we geen concurrenten meer, maar partners.”

“Sportdorp heeft gezorgd voor veel meer levendigheid in ons dorp.”

Contact

Wilt u meer informatie? Kijk dan op de website van Sportdorp, www.sportdorpen.nl. U kunt ook contact opnemen met Jack Kamminga via j.kamminga@huisvoordesportgroningen.nl of telefoonnummer 0598-323200.